

Sygn. akt II AKa 92/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Misiak
Sędziowie:	SA Krzysztof Eichstaedt SO del. Sławomir Wlazło (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Łukasz Szymczyk

przy udziale J. S., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2014 r.

sprawy

D. B.

oskarżonego z art. 296 §1 i 2 kk w zb. z art. 18 §3 kk w zb. z art. 286 §1 kk i art. 294 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt XVIII K 120/11

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania.

II AKa 92/14

UZASADNIENIE

D. B. został oskarżony o to , że : w okresie od 7 grudnia 2000 roku do 2 marca 2001 roku w T. w województwie (...), pełniąc funkcję Dyrektora I Oddziału Banku (...) S.A. w T. i będąc na podstawie umowy o pracę z dnia 13 marca 1995 roku, decyzji z dnia 28 kwietnia 1999 roku, pełnomocnictwa rodzajowego z dnia 31 grudnia 1998 roku, pełnomocnictwa rodzajowego kategorii (...) oraz w oparciu o przepisy (...) Banku (...) S.A. o sygnaturze (...), Zarządzenia Prezesa Zarządu Banku (...) S.A. o sygnaturze (...) oraz (...), Instrukcji Służbowej Nr (...) obowiązany do zajmowania się sprawami majątkowymi i działalnością gospodarczą I Oddziału Banku (...) S.A. w T., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie oraz E. B., a także w zamiarze, aby P. G. i L. J. popełnili przestępstwo, niedopełniał obowiązków w związku z rozpoznawaniem wniosków kredytowych spółek z o.o. (...) oraz (...), reprezentowanych przez P. G. i L. J. i podpisywaniem umów kredytowych w ten sposób, iż polecił podległemu sobie pracownikowi Banku (...) S.A. I Oddział w T. D. K. sporządzenie umów kredytowych znając złą sytuację majątkową spółek, wiedząc o istnieniu zadłużenia obu podmiotów wobec ZUS oraz o tym, iż środki

finansowe przyznane w wyniku zawarcia umów kredytowych zostaną wykorzystane nie na cel określony w umowach kredytowych, lecz na inny cel, a następnie:

- w dniu 22 stycznia 2001 roku nie dopełnił obowiązków zawierając w imieniu banku umowę kredytową nr (...) o kredyt obrotowy w rachunku kredytowym dla spółki (...) na kwotę 300.000 zł bez zawarcia w jej treści wymaganego zabezpieczenia spłaty kredytu w postaci weksla in blanco oraz wiedząc, iż dokumentacja kredytowa jest niekompletna i niewystarczająca do podjęcia pozytywnej decyzji kredytowej, a odpowiedzialna z ramienia Banku za jej zgromadzenie i odpowiednie przygotowanie zatrudniona na stanowisku inspektora w dziale kredytów korporacyjnych D. K. nie dopełniła obowiązków w związku z procedurą gromadzenia dokumentów kredytowych, procedurą zdolności kredytowej, procedurą prawnych zabezpieczeń wiarygodności Banku wydając po podpisaniu umowy D. K. polecenie uruchomienia kredytu bez uprzedniego uzyskania pełnomocnictwa dla Banku do potrącenia kwoty niespłaconego kredytu z rachunku kredytobiorcy doprowadzając do przekazania na rzecz spółki (...) sumy kredytu,

- w dniu 28 lutego 2001 roku przekroczył uprawnienia i nie dopełnił obowiązków w ten sposób, iż wiedząc o powiązaniach kapitałowych i osobowych spółek (...) oraz (...) bez uzyskania niezbędnej decyzji kredytowej dyrektora regionalnego do spraw klienta korporacyjnego oraz wiedząc, o tym, iż dokumentacja kredytowa jest niekompletna i niewystarczająca do podjęcia pozytywnej decyzji kredytowej, a odpowiedzialna z ramienia Banku za jej zgromadzenie i odpowiednie przygotowanie zatrudniona na stanowisku inspektora w dziale kredytów korporacyjnych D. K. nie dopełniła obowiązków w związku z procedurą gromadzenia dokumentów kredytowych, procedurą oceny zdolności kredytowej, procedurą prawnych zabezpieczeń wiarygodności Banku, zawarł w imieniu Banku umowę kredytową nr (...) o kredyt obrotowy w rachunku kredytowym dla spółki (...) na kwotę 300.000 zł wydając D. K. polecenie uruchomienia kredytu bez uprzedniego uzyskania pełnomocnictwa dla Banku do potrącenia kwoty niespłaconego kredytu z rachunku kredytobiorcy, doprowadzając do przekazania na rzecz spółki (...) sumy kredytu wyrządzając w mieniu Banku znaczną szkodę majątkową w kwocie łącznej 600.000 zł i ułatwiając P. G. i L. J. popełnienie czynu zabronionego polegającego na doprowadzeniu Banku (...) S.A. I Oddział w T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i przyjmując w związku z tym za pomoc w popełnieniu przestępstwa od P. G. i L. J. korzyść majątkową w kwocie 16.000 zł oraz korzyść polegającą na zatrudnieniu E. B. zatrudnionej dotychczas jako pielęgniarka w spółce (...) z siedzibą w Ł. na stanowisku głównej pielęgniarki, czego konsekwencją było podwyższenie wynagrodzenia wymienionej o kwotę 1.000 zł miesięcznie to jest o czyn z art. 296 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi uznał oskarżonego B. za winnego tego, że w okresie od 7 grudnia 2000 roku do 2 marca 2001 roku w T. w województwie (...), pełniąc funkcję Dyrektora I Oddziału Banku (...) S.A. w T. i będąc na podstawie umowy o pracę z dnia 13 marca 1995 roku, decyzji z dnia 28 kwietnia 1999 roku, pełnomocnictwa rodzajowego z dnia 31 grudnia 1998 roku, pełnomocnictwa rodzajowego kategorii (...) oraz w oparciu o przepisy (...) Banku (...) S.A. o sygnaturze (...), Zarządzenia Prezesa Zarządu Banku (...) S.A. o sygnaturze (...) oraz (...), Instrukcji Służbowej Nr (...) obowiązany do zajmowania się sprawami majątkowymi i działalnością gospodarczą I Oddziału Banku (...) S.A. w T., działając ze z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, a także

w zamiarze, aby P. G. i L. J. popełnili przestępstwa polegające na doprowadzeniu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez bank (...) S.A. w kwocie łącznej 600.000 zł poprzez wprowadzenie w błąd jego pracownika, inspektora zatrudnionego w dziale kredytów korporacyjnych - D. K. oraz przyjęcie w związku z tym korzyści majątkowej w kwocie 16.000 zł, - udzielił im instrukcji, wskazując podmioty, na rzecz których mają wystąpić z wnioskami o udzielenie kredytów oraz jakie wskaźniki i wyniki finansowe mają obrazować dokumenty dotyczące spółek z o.o. (...) i (...), w celu wykazania, że posiadają one zdolność kredytową, wiedząc jednocześnie o ich złej kondycji finansowej i nie informując o powyższym D. K., czym ułatwił P. G. i L. J. wprowadzenie jej w błąd co do rzeczywistej kondycji finansowej spółek;

oraz nie dopełnił obowiązków i przekroczył uprawnienia:

- wydając pozytywne decyzje kredytowe w wyniku, których, z którymi podpisane zostały umowy o przyznaniu kredytów obrotowych w rachunku dewizowym w kwotach po 300.000 zł – w dniu 22 stycznia 2001 roku spółce z o.o. (...) i w dniu 28 lutego 2001 roku spółce z o.o. (...) to jest podmiotom, których udziałowcami i członkami zarządu byli P. G. i L. J., wiedząc, że podmioty te nie posiadają zdolności kredytowej, złożona przez kredytobiorców dokumentacja nie odzwierciedla rzeczywistej złej kondycji finansowej spółek, a inspektor D. K. nie dopełniła obowiązków w zakresie weryfikacji złożonej dokumentacji i jej pełnego skompletowania oraz wiedząc, że środki z uzyskanych kredytów zostaną przeznaczone nie na finansowanie bieżącej działalności spółek (...), lecz na finansowanie działalności spółki (...),

- polecając pracownikowi banku - inspektor D. K. uruchomienie środków z przyznanych kredytów i przelanie ich na rachunki bieżące kredytobiorców: spółki z o.o. (...) – w dniu 24 stycznia 2001 roku i spółki z o.o. (...) – w dniu 2 marca 2001 roku, pomimo tego, że kredytobiorcy przed uruchomieniem kredytów nie dostarczyli zaświadczeń z ZUS i organów skarbowych o braku zadłużeń, do czego pisemnie zostali zobowiązani wskutek czego doprowadził do powstania szkody w kwocie 600.000 złotych w mieniu I Oddziału Banku (...) S.A. w T., to jest popełnienia czynu wypełniającego dyspozycję art. 296 § 1 i 2 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w związku z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. i w związku z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. w związku z art. 19 § 1 k.k. w związku z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 1(jednego) roku i 10(dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 50(pięćdziesięciu) stawek określając wysokość stawki na 20(dwadzieścia) złotych . Wykonanie kary pozbawienia wolności na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 k.k. Sąd warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres lat pięciu tytułem próby , a na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowisk kierowniczych w sektorze bankowym na okres 5(pięciu) lat. Jednocześnie zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 170 (sto siedemdziesiąt) zł tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych.

Z takim orzeczeniem nie zgodził się obrońca oskarżonego , który zaskarżył je w całości na korzyść D. B. zarzucając wyrokowi :

1. obrazę przepisów postępowania ,która miała wpływ na treść orzeczenia , a polegająca na naruszeniu :

a) art.2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4,5,7 k.p.k. oraz art.410 k.p.k. przez dowolną ocenę materiału dowodowego w szczególności zaś taką ocenę w zakresie zeznań: P. G. , L. J. oraz pominięcie zeznań świadków A. R. , J. Ś. , E. B. , K. M. , L. P. przy czynieniu ustaleń faktycznych ;

b) art.424 § 1 pkt. 1 k.p.k. poprzez brak wskazania w uzasadnieniu orzeczenia ustaleń faktycznych w zakresie przyjętych przez sąd działań oskarżonego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mimo uznania , że taką oskarżony korzyść osiągnął – co znalazło odzwierciedlenie w wyroku , a nie w jego pisemnych motywach co wskazuje na ewidentną sprzeczność między tymi dokumentami;

c) art. 4 k.p.k. ,art.7 k.p.k. oraz art.410 k.p.k. w zw. z art. 442 § 3 k.p.k. poprzez brak analizy orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi (sygn. akt. II Aka 37/11) i w konsekwencji nie wykonanie zaleceń Sądu Odwoławczego uchylającego orzeczenie w tej sprawie, odrzucenie jego zapatrywań prawnych ;

d) art.7 k.p.k. w zw. z art.92 k.p.k. ,art.410 k.p.k. poprzez dowolne przyjęcie , że oskarżony miał wiedzę o faktycznej sytuacji finansowej spółek (...) i ich zaległościach wobec ZUS-u , bezzasadne uznanie , że oskarżony w dniu 20,21,22 stycznia 2001 świadczył pracę i w związku z tym miał możliwość zapoznania się z wnioskami kredytowymi , a przy tym wydawał polecenia służbowe D. K. (gdy ta nie była zobowiązana do podpisania umów kredytowych) i podjął decyzje w zakresie przyznania kredytów gdy faktycznie tego nie czynił tym bardziej , że podpisy na decyzjach kredytowych nie są przez niego nakreślone. Nadto bezzasadne przyjęcie , że P. G. i J. J. nie mieli zamiaru spłacać kredytów gdy z ich zeznań wynika , że zamiar taki mieli .

W konsekwencji obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie D. B. od popełnienia zarzucanych mu czynów alternatywnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Środek odwoławczy , a w szczególności podniesione w nim zarzuty naruszenia art. 424§1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 442 § 3 k.p.k. okazały na tyle zasadne , że niezależnie od pozostałych zarzutów apelacyjnych skutkować musiały wydaniem przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego .

Odnosnie zarzutu naruszenia przez sąd art.424 § 1 k.p.k. stwierdzić trzeba , że był on już przedmiotem szczegółowej analizy dokonanej przez Sąd Apelacyjny w Łodzi rozpoznający apelację w niniejszej sprawie w dniu 9 czerwca 2011 roku w sprawie II Aka 37/11. Wtedy to wskazano co winno zostać przez sąd I instancji w niniejszej sprawie ustalone aby oskarżonemu przypisać popełnienie czynu z art.286 § 1 k.k.

Nie chcąc powielać tej argumentacji choćby z tego powodu , że znajduje się ona w aktach sprawy na karcie 3449-3457 zaznaczyć należy jedynie , że w żadnej części obecnego uzasadnienia – jego ustaleń faktycznych sąd I instancji nie wykazał , że oskarżony B. działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej czy też przyjął korzyść majątkową w związku z udzielonymi kredytami firmie (...) i (...). W żadnej części ustaleń faktycznych sąd I instancji nie wskazał aby jakiegokolwiek pieniądze oskarżony przyjął od P. G. czy też L. J. . Pierwsza i jedyna wzmianka o pieniądzach przyjętych od P. G. przez D. B. pojawia się przy ocenie wiarygodności depozycji tych osób . Sąd oceniając materiał dowodowy dochodzi do wniosków , że oskarżony B. przyjął 16000 złotych i nie była to kwota za udział w szkoleniu i za jego przeprowadzenie (k.3665 odw.) i nie daje w tym zakresie wiary jego wyjaśnieniom . Jednocześnie sąd nie kwestionuje , że takie szkolenie się odbyło i był na nim oskarżony (k.3662) dając w tym zakresie wiarę wyjaśnieniom oskarżonego. Poza tym fragmentem pisemnych motywów orzeczenia sąd nie czyni żadnych ustaleń w zakresie korzyści majątkowej przyjętej przez oskarżonego B. i nie wskazuje z jakiego powodu tę korzyść oskarżony przyjął .

Gdyby nawet przyjąć , że kwotę 16000 złotych wręczono oskarżonemu to należało ustalić w związku z jakim jego zachowaniem te pieniądze zostały mu wręczone , czy w zamian za udzielenie kredytu , czy w zamian za doradztwo finansowe przy składaniu dokumentów kredytowych , czy za pomoc w udzieleniu kredytu jak przyjmuje to sąd w wyroku.

Takich ustaleń faktycznych sąd I instancji nie poczynił , a był do tego zobowiązany przepisami prawa to jest art. 424 k.p.k. ale również wytycznymi w sprawie II Aka 37/11i przez brak ich realizacji uchybiając także treści art. 442 § 3 k.p.k.

Sąd temu zadaniu nie sprostał co spowodowało , iż orzekając naruszył przepisy prawa procesowego , a naruszenie to miało wpływ na wydanie wyroku.

Zaznaczyć należy jeszcze , że Sąd I instancji przy braku powyższych ustaleń sąd ustala (na karcie 3675 akt) , że oskarżony B. udzielając rad i instrukcji godził się na to aby P. G. i L. J. popełnili przestępstwo z art.286 § 1 k.k. „to jest na to , że kredyty przez nich uzyskane mogą zostać nie spłacone”. Samo godzenie się natomiast sprawcy, iż zaciągniętego zobowiązania może nie wykonać w przyszłości, nie jest wystarczającą okolicznością do uznania, iż dokonano oszustwa (porównaj Sąd Apelacyjny w Łodzi - II Wydział Karny wyrok z dnia 22 stycznia 2013 r. w sprawie II Aka 288/12). Niezależnie od tegoż takie stwierdzenie Sądu w uzasadnieniu jest o tyle zastanawiające , że przypisuje w wyroku D. B. działanie ze z góry powziętym zamiarem co też uzasadnia na karcie 3674. W tej sytuacji zachodzi ewidentna sprzeczność między tymi dwoma dokumentami (wyrokiem i uzasadnieniem) sporządzonymi przez ten sam sąd .

Z tych powodów , zasadności zarzutów apelacyjnych omówionych powyżej, sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania . Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd weźmie pod uwagę argumentację przytoczoną w uzasadnieniach orzeczeń sądów odwoławczych wydanych w tej

sprawie, zarówno w odniesieniu do ustaleń dotyczących celu działania oskarżonego jak i pod kątem realizacji znamion przestępstwa z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 k.k.

Nadto sąd sporządzi uzasadnienie zgodnie z wymogami procedury karnej zawierając w nim ustalenia faktyczne i wynikającą z nich ocenę prawną zachowania oskarżonego B. .

Mając powyższe na uwadze , Sąd orzekł jak w sentencji.